

KMETSKI LIST

Štev. 5

Ljubljana, 29. januarja 1941

Leto XXIII.

Borba med dvema svetovoma

Sedanja vojna, pač največja, kar jih pozna človeški rod, se nadaljuje z vedno večjo silovitostjo. Čeprav je dejansko v vojni le primeroma malo držav, je posredno po vojni prizadet prav za prav ves svet.

Idejna vojna

Skraja, ko je izbruhnil nemško-poljski spopad, je bilo rečeno, da se Nemčija bori za svoj življenjski prostor. Medtem pa se je vojna naglo razširila. Pod silnim zaletom nemškega orožja so padale države kakor papirnate figure. Končno je tik pre popolnim zlomom Francije stopila v vojno še Italija, nakar je bil borba proglašena za idejno vojno med narodnim socializmom povezanim s fašizmom in med demokracijo.

Socialna vojna

Kolikor dalje je vojna trajala, toliko bolj je rasla njena socialna podlaga. Primeroma ozki pojem o nemškem življenjskem prostoru se je moral umakniti preko ideološkega pojmovanja o ureditvi in organizaciji držav čisto socialnemu temelju. Tako v Nemčiji kakor v Italiji so pričeli naglašati, da je ta velikanski spor dejansko boj med siromašnimi in bogatimi narodi. Italija in Nemčija da se borita za nov red v Evropi, njuna zaveznica Japonska pa za nov red v Aziji ter v območju Tihega oceana.

S tem so bile idejne osnove vojne seveda močno razširjene. Hkrati so se povečali tudi vojni tabori in se je seveda vojna močno razširila.

Glavni lastnik

svetovnega bogastva je Velika Britanija. Saj imajo Angleži razširjeno svojo oblast na vseh pet celin naše zemlje. Njihovo evropsko središče je z ostalimi deli imperija lahko povezano samo po morju. Zato so Angleži vedno posvečali največ skrbi svoji trgovski in vojni mornarici.

V novejši dobi se je prekomorskim prometnim sredstvom pridružilo še letalo, ki se je prav v tej vojni izpopolnilo do neverjetne prometno-tehnične dovršenosti. V vojni je zaradi tega bojno letalo postalo hud in nevaren sovražnik ladje. Kakor letalo lahko prevaža orožje, municijo in vojaštvo, kakor zasilje z bombami mesta, utrdbe in vojaške postojanke, tako lahko napada in uničuje trgovske in bojne ladje. Poleg raznih bomb je tehnika za letalo izumila poseben torpedo, s katerim je veliko lažje doseči cilj.

Zaradi velikih prednosti, ki jih ima letalo, se vojna v veliki meri odigrava v letalskih bojih. Že za zasedbo Norveške se morajo Nemci v veliki meri zahvaliti svojemu odličnemu letalstvu.

V Angliji je bilo letalstvo, zlasti pa bojno letalstvo ob izbruhu vojne močno zanemarje-

no in daleč pod nemškim. Šele vojna, oziroma siloviti nemški uspehi so Angleže pripravili do tega, da so se razen za mornarico jeli brigati tudi za letalstvo. Tovarne v Evropi in v Ameriki (Kanadi) so pričele z vso naglico izdelovati letala in povsod so začeli vežbati letalce. Samo na ta način je namreč dosegljivo, da so bojišča, razširjena in razmetana tako rekoč po vsem svetu, enotna celota.

Podobno vlogo, oziroma pomen, kakršnega je na severu v borbi proti Angliji imela za Nemčijo Norveška, imata na jugu za Italijo Albanija in Grčija. Albanijo si je Italija že pred časom zavarovala z zasedbo, z Grčijo je stopila v vojno.

Anglosaški svet

Za Anglijo je največji lastnik svetovnega bogastva Amerika, Zedinjene države, kjer je vodilni državni narod takisto angleški. Zato je čisto naravno in razumljivo, da sta se Anglija in Amerika v tej vojni močno povezali. Ne le krvno sorodstvo, ampak v prvi vrsti gospodarski interesi so strnili ves anglosaški svet v enoto. Geslo, da pridejo v primeru angleškega poraza na vrsto takoj Zedinjene države, je vžgalo. Amerika smatra sedaj Anglijo kot prednjo stražo svoje posesti in neodvisnosti. Zato jo na vso moč podpira. Vse kaže, da je vprašanje njenega vstopa v vojno samo še vprašanje časa.

Hmeljarje moramo rešiti

V »Kmetovalcu« od 15. januarja je objavil Ivan Kronovšek daljši članek pod naslovom »Kaj bo s hmeljem«. Članek obravnava pereče vprašanje savinjskega hmeljarstva, ki preživlja ta čas eno svojih največjih in najtežjih kriz. Hmeljarji imajo skoraj še ves hmelj neprodan. Preko 20 milijonov dinarjev jih stane letno obdelava hmelja, njihovi sezonski krediti so ostali nepokriti, obresti rastejo, potrebe se v času vojne draže in izdatki večajo, v skladiščih in sušilnicah pa leži hmelj, ki predstavlja več kot stomilijonsko vrednost.

Poleg silovite krize, ki je letos zadela vinogradnika, se je sedaj pridružila še stiska hmeljarja. Slovenija pod to težo omaguje in zahteva zaradi tega pomoči. Pomoči zahteva zaradi potrebe in zaradi enakopravnosti. Ivan Kronovšek zahteva, da odkupi hmelj »Prizad«, ki je odkupoval tudi pšenico, slive in rakijo po bogatejših pokrajinah naše države.

Najvažnejše odstavke iz omenjenega članka ponatiskujemo zaradi njihove aktualnosti tudi v »Kmetiskem listu«:

»Menda je zla usoda naklonila Savinjski dolini hmelj. Gojiti ga je pričela že v prejšnjem stoletju in še danes je hmeljarstvo glavna gospodarska panoga. To se pravi, da prideluje savinjski kmet v glavnem hmelj, ostalih pridelkov pa le toliko, kolikor jih nujno rabi za svoje gospodarstvo, oz. za preživljanje. Mnogo je tudi takšnih, ki imajo s hmeljem zasajene preveč zemeljske površine ter so primorani kupovati žito in ostale življenjske potrebščine.

Zato je razumljivo, da je ves gospodarski uspeh in napredek Savinjske doline odvisen od prodaje te industrijske rastline. Če je prodaja ugodna, nastopi blagostanje, v slabih letih, ko hmelj ne gre v denar, pa nastopi stiska in hmeljarji se več ali manj zadolžujejo.

PRIDELEK IN STROŠKI HMELJA

Povprečni letni pridelek hmelja znaša 20

tisoč stotov, včasih nekaj več, včasih tudi manj, kakršna je pač letina. Če bi prodali hmelj po 50 din kg, katera cena je v vseh ozirih opravičljiva, potem zneso letna produkcija veliko vsoto sto milijonov din. Seveda ti milijoni ne ostanejo v celoti hmeljarjem, temveč se zopet razdelijo. Po cenitvah strokovnjakov znašajo letni produkcijski stroški od 15 do 20 din za kilogram hmelja. To je seveda različno z ozirom na to, ali se poslužuje hmeljar domače ali tuje delovne moči, ali intenzivno oz. ekstenzivno gospodarji (uporablja škropiva, umetna gnojila itd.) Obiralci hmelja, ki prihajajo vsako leto iz skoraj vseh krajev Slovenije, zaslužijo od 4 do 5 milijonov letno. Za hmeljevke, ki jih hmeljarji zopet kupujejo v krajih izven Savinjske doline, izdajo letno o d3 do 6 milijonov din. Kje pa so zdaj še umetna gnojila, modra galica in drugi preparati, ki so potrebni za zatiranje rastlinskih in živalskih škodljivcev? Potem pride še orodje škropilnice, kurjava, sušenje in nešteto drugih stroškov.

Kakšen ogromen vpliv imajo milijoni od prodanega hmelja najbolj živo kaže Savinjska dolina sama, ki je od jeseni v gospodarskem zastoj. Vse, razen domače industrije, je navezano na te milijone in zato trpi trgovina in obrt, gostilne so prazne in prometa ni. To občuti središče hmeljarstva Žalec, prizadeto je Celje. Ljubljana in Maribor ter kraji, ki imajo kakršne koli gospodarske zveze s Savinjsko dolino, iz katere se v drugih letih neprestano pretakajo milijoni in milijoni leto za letom.

Te ugotovitve nam pokažejo, da hmeljarstvo in prodaja hmelja ni zgolj interes hmeljarja ali Savinjske doline, temveč da je to naše splošno gospodarsko vprašanje. — Zato bi ga morali reševati vsi tisti činitelji, ki nosijo odgovornost za gospodarski obstoj in razvoj v naši ožji domovini.

KRIZA V HMELJARSTVU

Kaj sedaj? Domače potrebe po hmelju so krite in menda ga tudi ostale evropske države ne bodo rabile mnogo več. Torej smo nujno navezani na prekomorski izvoz.

Naši hmeljarji so odprodali zelo majhne količine. V ogromni večini jim hmelj leži na sušilnicah in drugih shrambah. Njihova gospodarstva zopet propadajo in se ponovno zadolžujejo. Velike vsote, ki so jih investirali, leže brez haska v zalogi hmelja. Drugih pridelkov Savinjska dolina nima in nekateri jih morajo še celo kupovati. Hmelja ni mogoče prodati ali uporabiti za kakšno drugo svrhu, kakor vse ostale poljske pridelke. Vsak dan je kakovostno slabši, še zlasti, ker leži po večini prosto razsut na kupih.

Ljudje se že zdaj zaskrbljeno vprašujejo, kaj in kako bo v prihodnjem letu. Hmelj je rastlina trajnica, ki se ne more saditi po prodajnih prilikah, ampak so nasadi več ali manj stalni, največkrat od 5 do 15 let, dokler pač rastlina zdrži. V težkih pomislekih so. Izkopati ga ne morejo, ker je njihovo gospodarstvo pač usmerjeno in urejeno za hmeljsko produkcijo. Gojiti ga brez jamstva za uspešno prodajo tudi ne bo kazalo, ker bo treba novih investicij, ki jih pa hmeljar ne zmore. In če bi ga tudi pridelovali, kam naj dajo pridelek, ko je že letošnji napolnil vse razpoložljive prostore. Pridelovanje je morda še kljub vsemu mogoče, izključena pa je prodaja, če se ne vnovči letošnji pridelek.

Že prej smo omenili, da se izvoz hmelja ne tiče le hmeljarjev, ampak tudi drugih. Vsekakor so to tudi državni interesi. Če je v normalnih prilikah dobila država za izvoženi hmelj devize, torej zlato, za 100 in več milijonov, potem je nujno, da tudi v dobi slabe konjunktore prevzame, če že ne vse, pa vsaj nekaj bremena.

PRIZAD MORA POSREDOVATI

V Beogradu obstoja Privilegirana izvozna družba (Prizad), pri kateri je tudi država udeležena s pretežnim kapitalom. Njen pomen in naloga je, izvažati agrarne produkte. Zato nakupuje po vsej državi razne pridelke kot žito, jabolka, slive, vino v ogromnih množinah.

V zadnjem času je bilo razvidno iz časopisnih poročil nekaj podatkov o poslovanju Prizada. Navedene so bile milijonske vsote, ki jih je ta družba zaslužila in zopet milijonski zneski, ki jih je s svojimi intervencijami v prid kmetijstva izgubila. Po izjavi ravnatelja »Prizada« dr. Totha je bilo samo pri trgovanju s pšenico in koruzo 30 milijonov deficita (primanjkljaja).

Odgovornost za izvoz hmelja v sedanjih prilikah ne more imeti le Hmeljarska zadruga ali trgovci s hmeljem. Upravičeno lahko zahtevamo, da ga pokupi Prizad in ga vskladišči odnosno konzervira in ga potem ob primerni priliki izvozi. Če so njegova sredstva prepričala, kar ni verjetno, potem je dolžnost države, da priskoči na pomoč.

S tem hmeljarji ne zahtevajo nobene miloščine, ampak le rešitve iz trenutnega položaja. To lahko edino nudi Prizad, ki je bil za slične svrhe ustanovljen. Če imajo od njega koristi kmetje iz ostalih delov države, potem tudi naši lahko nekaj zahtevajo. Saj bodo zadovoljni, če se jim izplača delni znesek na račun, da se ne

bodo zadolževali, ostanek pa po končni prodaji. Ta znesek, ki bi ga dobili hmeljarji na račun, bi morda niti ne presegal 30 milijonov dinarjev in bi ne predstavljal za Prizad nobene izgube, kajti za hmelj manjka le možnosti za izvoz, da bo dobil ceno in se spremenil v zlato.

V tem času in trenutnih razmerah za prodajo hmelja drugih možnosti ni. Zato je treba, da vsi hmeljarji postavijo zahtevo: hmelj naj čim prej odkupi Prizad in na račun izplača vsaj polovico njegove sedanje vrednosti, ostanek pa po izvozu. To njihovo zahtevo naj podprejo vse kmetijske stanovske, strokovne in druge gospodarske organizacije, čijih dolžnost je skrbeti za gospodarske interese slovenskega kmeta.

Za rešitev tega vprašanja ni nepremostljivih težkoč. Hmeljarstvo je treba rešiti, ker je to splošna zadeva našega gospodarstva. Če se dajo urediti še težje zadeve, se bo dala tudi ta. Obljub in tolažb je bilo že dovolj, sedaj naj sledi to, kar je glavno, rešiti blago, ki propada in hmeljarja, ki mu preti propast!«

Povečanje kmetijskih pridelkov

Z nastopom bližnje spomladi prihaja za naše kmetijstvo važno vprašanje umetnega gnojenja. Lanska slaba letina je marsikomu odprla oči, da bo treba kmetijske pridelke povečati, če si hočemo zagotoviti borni kos vsakdanjega kruha.

Vojna med narodi je zopet potrdila prastaro pravilo, da je zemlja temelj vsemu življenju, da je kmetijsko delo tisto, ki ustvarja najvažnejše dobrine, da se kruh ne da nadomestiti z nobeno mislijo in teorijo, še manj z raznimi aparati in instrumenti. Dejstvo, da so se danes začeli zanimati za pomoč kmetijstvu tudi taki, ki do danes niso imeli nobenega smisla za kmetijstvo je najznačilnejši pojav sedanjega časa.

Tako lahko posebno nazorno vidimo v dnevnikih časopisih, ki prinašajo na uvodnih mestih tople članke, kako povečati kmetijske pridelke. Koliko je konkretnih predlogov, to naj presodi vsak sam.

Še važnejše od časopisnih člankov pa so razne ankete, sestanki in konference raznih gospodarskih, političnih in nepolitičnih odborov, ki prav tako skušajo najti neko pot za izboljšanje in povečanje kmetijskih pridelkov.

Med najzanimivejšimi je brez dvoma konferenca, ki se je vršila lansko jesen v Beogradu, na kateri so se sešli sami poljedelski strokovnjaki, eksperti in izvozniki kmetijskih pridelkov. Po poročilu časopisov je temeljilo vse delo konference na podatkih Kmetijske zbornice za dravsko banovine in če ne navajamo vseh podrobnosti, je dovolj da omenjamo njihov soglasen sklep, da je treba dvigniti kmetijske pridelke s pomočjo umetnih gnojil. V ta namen so bili stavljeni razni predlogi. Konferenca je predlagala, da domače tvornice umetnih gnojil prodajajo umetna gnojila predvsem doma. V ta namen naj bi se osnoval fond 10 milijonov din, s pomočjo katerega bi lahko država kupovala velike količine umetnih gnojil ter jih prodajala kmetom v zaostalih področjih z 20 do 40 odstotnim popustom. Drugi so predlagali, da naj se prodaja umetni gnojil doma 10 odst. ceneje od izvozne cene. Jasno, na to prodajalci niso pristali. Konferenca je tudi razpravljala o ukinitvi uvozne carine na umetna gnojila, proti čemer so pa nastopili zastopniki neke velike kemične tovarne in zastopniki izvoznikov čilskega solitra. Nadalje je konferenca predlagala uvedbo posebnih nižjih tarif za umetna gnojila na železnicah. Vse to in še mnogo podobnega je bilo predlaganega na konferenci, kakor smo čitali v časopisju. Ničesar pa ni bilo uresničenega, ker industrija neče nikjer popuščati v interesu našega kmeta.

Pred časom smo v nekem časopisu brali, da se je cena umetnemu gnojilu znižala, vendar je to znižanje veljalo samo do novega leta. Če vzamemo stvar resno, bi vprašali, kaj se je pri tem mislilo, ko se je znižala cena umetnemu gnojilu samo do novega leta. Ali mislijo, da kmetje rabimo umetno gnojilo za božične in novoletne potice? Kmet rabi umetno gnojilo spomladi od februarja do aprila. Komu je to znižanje koristilo? Ali ne morda samo velikim trgovcem, ki so si mogli založiti skladišča in

Padalci pred poletom na sovražno ozemlje. Padalci so ruska iznajdba. Pri velikih manevrih ruske vojske se je spustilo v zaledje nasprotno »vojske« na deset tisoče padalcev, ki so imeli seboj lahke tanke, strojnice in drugo brzo-strelno orožje, radijske oddajne postaje, rušilne naprave itd. Padalci so v sedanji vojni zelo uspešno uporabljali Nemci in tudi Italijani se jih poslužujejo.

bodo na spomlad po večji ceni prodajali? Ali nimamo pri nas dovolj kmetijskih strokovnjakov, da bi znali svetovati, kdaj je čas za eno ali drugo.

Vprašanje umetnih gnojil je brez dvoma silno važno. Treba ga je takoj rešiti. Pri tem si moramo zastaviti vprašanje, kako si bo velika večina naših kmetijskih gospodarjev mogla nabaviti zadostno množino umetnih gnojil. Tukaj ni treba samo opozoriti na kmetisko nepoučenost, temveč odstraniti tudi še vse druge ovire. Cene gnojil in pomanjkanje denarja pri kme-

tih igrata poglavitno vlogo. Res so se dvignile cene kmetiskim pridelkom, a vzrok temu dvigu je pomanjkanje kmetijskih pridelkov. Torej jih kmet nima zadostno za prodati in od dviga teh cen kmet nima večjih dohodkov. Če hočemo izboljšati splošni gospodarski položaj, moramo pomagati najprej dvigniti proizvodnjo našega kmetijstva. Toda, tako kot se je pričelo pri nas s to rečjo, ne bomo prišli nikamor. Podzvzeti bo treba vse drugačne ukrepe in napraviti energičnejše korake za večji in cenejši kos kruha in s tem za mir in red v našem narodu. T. Šenk.

Nakaznice za kruh in moko

S prihodnjim mesecem se bo pričelo razdeljevanje moke in prodaja kruha v Sloveniji po nakaznicah. Prevod je izdal občinskimi prehranjevalnim uradom naslednja navodila v zvezi z razdeljevanjem krušnih kart:

Kdor ima toliko pšenice in pšenične moke v zalogi, kolikor mu za en mesec pripada, nima pravice do krušne karte.

Prvenstveno se izdajajo nakaznice za kruh ali moko rodbinam, ki nimajo nobene zemlje, ali pa tako malo zemlje, da se od te zemlje ne plačuje državni zemljiški davek.

Povsem izločijo se rodbine, ki imajo taka posestva, da njih člani navadno ne hodijo na dnino in v obrtne ali kmetijske obrate, ker imajo rodbinski člani doma delo in kruh. Taka posestva so označena z označbo »pol grunta«. Ker ta izraz ni povsod znan, pojasnjujemo to še z zgornjo splošno smernico, kakor še s tem, da dajejo v Sloveniji v najrodovitnejših dolinah že posestva v izmeri 2 ha orne zemlje povprečni petčlanski rodbini delo in kruh. V manj rodovitnih legah se mora dvigniti ta izmera na 2 $\frac{1}{4}$ in 2 $\frac{1}{2}$ ha, v suhih kraških predelih in v visokih planinah pa celo na 3 $\frac{1}{2}$ ha. Poleg izmere zemlje je upoštevati še velikost rodbine in morebitne posebne kulture zemljišča (hmelj in podobno).

Pri rodbinah, ki ne spadajo ne v skupino 1. ne v skupino 2., postopajo občinski prehranjevalni uradi po svojem preudarku, vendar naj izdajajo krušne karte le rodbinam, ki nimajo niti enomesečne zaloge pšenice.

Pri ocenjevanju potrebnosti se bodo uporabljala stroga merila. Zaloge pšenične moke so tako majhne, da bi postalo nujno potrebno, da bi se morale predvidene kvote na osebo zmanjšati, če bi se krog upravičencev brez potrebe preveč razširil. Danes pšenične moke ne morejo in ne smejo dobiti od Prevoda vsi tisti, ki so pridelali doma toliko pšenice, kolikor jo običajno potrebujejo, saj bo treba znižati pri vsem prebivalstvu v banovini potrošnjo na polovico normalne potrošnje. Ta primanjkljaj bo treba nadomestiti pač z večjo porabo koruzne moke in krompirja.

Nihče ne sme dobiti nakaznice za kruh ali moko prej, dokler njegov družinski glavar ni izpolnil in podpisal pisane prošnje za dodelitev nakaznice z izjavo o posestnih razmerah in zalogah. Obrazec teh izjav so prejeli prehranjevalni uradi z nakaznicami za kruh in moko. Šele na podlagi pravilno izpolnjene izjave bo občinski preskrbovalni urad odločil, ali se bo prosilcu nakaznica dodelila in počenši od katerega meseca. Izpolnjene izjave hrani občinski preskrbovalni urad kot dokazilo, da so bile nakaznice za kruh ali moko pravilno razdeljene, in kot dokazilo o pravilni prijavi zalog. »Pre-

Jugoslavija in Bolgarija

Te dni je potekla štiriletna doba, odkar je bila sklenjena pogodba o večnem prijateljstvu.

Ob tej priliki je dal naš zunanji minister Cancar-Marković naslednjo izjavo:

»Oba naša naroda sta pred štirimi leti z iskrenim zadovoljstvom pozdravila podpis pakta o večnem prijateljstvu, ker sta bila prepričana, da politika dobrega sosedstva in širokega sodelovanja zagotavlja tako Bolgariji kakor Jugoslaviji velike koristi. Ne smemo izgubiti izpred oči tudi vseh dobrih rezultatov, ki sta jih naši državi dozdale dosegle, držeč se te politike, tako pri ojačevanju medsebojnih zvez in gospodarskega sodelovanja, kakor tudi na poprišču mednarodne politike. Ostanimo tudi v bodoče zvesti duhu pakta, ki odgovarja željam in čustvom naših bratskih narodov, in najdimo v njem trdno oporo za izvedbo miroljubne politike, za katero se v sedanjem težkem položaju zavzemata Bolgarija in Jugoslavija.«

Bolgarski zunanji minister Popov pa je o paktu večnega prijateljstva z Jugoslavijo izjavil:

»Na današnji dan pred štirimi leti je bil v Beogradu položen temeljni kamen za politiko miru, prijateljskega sodelovanja in medsebojnega zaupanja med Jugoslavijo in Bolgarijo. To je bilo storjeno s paktom o večnem prijateljstvu, v katerem so dobile svoj izraz želje obeh brat-

skih narodov, da bi med seboj živele v sporazumu. S paktom so bile likvidirane metode preteklosti, ki so ločile oba naroda in so s tem slabile njuno življenjsko in odporno silo. Od tedaj pa do danes so se odnosi med obema državama razvijali v duhu iskrenega prijateljstva in sodelovanja. Zaradi pakta o večnem prijateljstvu sta mogla oba naroda v medsebojnih odnosih, ki so s paktom nastali, mirno pričakovati usodne dogodke, ki so nastopili v Evropi ta čas in ki so pokazali, da je bil ta pakt nujnost. Pakt vsebuje nekaj zelo zdravega in trajnega, ker je spajajoča vez med Jugoslavo in Bolgari, ki hočejo biti pionirji svoje lastne sreče. Prežeti z ideali, na katerih sloni pakt, bodo z največjim mirom in zaupanjem gledali v jutrišnji dan. Prisrčno prijateljstvo, ki ju veže je jamstvo za mirni razvoj, napredek in uspeh obeh sosedov.«

IVAN HRIBAR — ČASTNI DOKTOR LJUBLJANSKE UNIVERZE

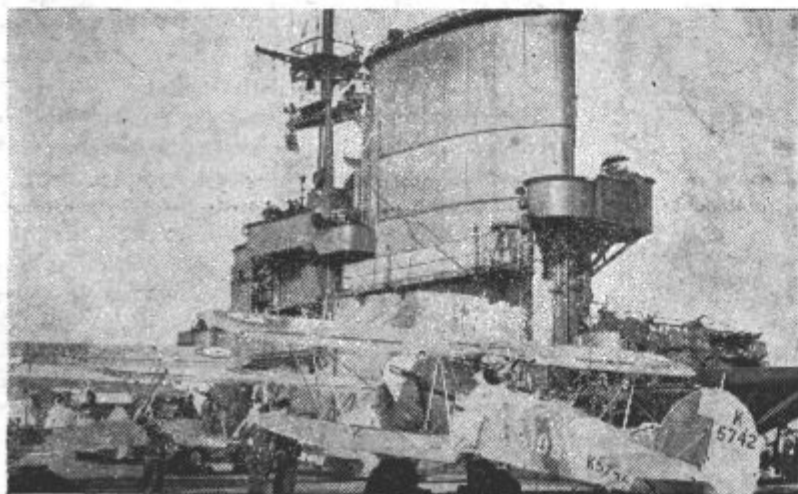
Senat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani je 24. t. m. soglasno potrdil sklep fakultetnega sveta pravne fakultete, da se podeli g. Ivanu Hribarju, bivšemu ljubljanskemu županu, izrednemu poslaniku in pooblaščenemu ministru ter pokrajinskemu namestniku, častni doktorat prava za izredne zasluge, ki si jih je pridobil za ustanovitev ljubljanske univerze. Slavnostna promocija bo prihodnji mesec.

GROF CSAKY UMRL

V ponedeljek zjutraj je umrl madžarski zunanji minister grof Czaki. Pokojni zunanji minister je vodil zunanjo politiko Madžarske po smernicah osnih velesil, kar ji je prineslo velikanske uspehe pri razbitju Čehoslovaške in ob razsulu Rumunije.

Z Jugoslavijo je sklenil pakt o večnem prijateljstvu, kar naj bi pomenilo, da se je Madžarska odrekla kaim teritorialnim spremembam med obema državama. Kljub ozki povezanosti z osnimi velesilami pa Madžarska ni pustila v notranjosti spremeniti svojega režima po tujem vzorcu.

Grof Czaki je umrl na ledvični bolezn. Ko se je nedavno mudil v Jugoslaviji, se je udeležil tudi lova v Kamniški Bistrici in ribolova na Savi.

ANGLESKA MATIONA LADJA »ABC ROYAL« z letali na palubi

Samostojna obrtna zborica

Dolgo časa se je vodila med obrtniki v Sloveniji borba za samostojno obrtno zbornico. Zahrteve po izločitvi obrtnega odseka iz skupne zbornice za trgovino, obrt in industrijo in ustanovitvi samostojne obrtne zbornice so dovedle celo do razcepa obrtniške stanovske organizacije. Ob tej priliki se je pokazalo, da zastopa skupina za samostojno zbornico manjšino in da je večina obrtnikov za ohranitev skupne zbornice.

Samostojna zbornica bi imela svobodnejše polje dela, bi mogla krepkeje zastopati interese obrtniškega stanu so poudarjali eni, skupna zbornica pa prihrani obrtnikom velik del stroškov, so zatrjevali drugi. Splošno se je smatralo, da bo zbornica ostala skupna in da je misel na samostojno zbornico za vselej pokopana. Prete-

kli teden pa je iznenada izšla uredba o ustanovitvi samostojne obrtne zbornice.

Uredba določa, da se spremeni ime dosedanje zbornice v »Trgovinsko industrijsko zbornico«, pri kateri bo ostal tudi še gostinski odsek. Dosedanji obrtni odsek pa se bo imenoval Obrtna zbornica v Ljubljani.

V 15 dneh po objavi uredbe bo imenoval trgovinski minister obema zbornicama predsednika, podpredsednika in svetovalce z gospodarskim svetom.

Ali se bo ustanovitev samostojne obrtne pokazala za boljšo in koristnejšo zastopnico obrtnega stanu, bomo v kratkem videli. Mi bi želeli, da se vrne med obrtnike pomirjenje in sloga in da jih nova zbornica ne bi bolj obremenjevala od sedanje skupne zbornice in da bi koristi obrtnikov v nobenem oziru ne trpele.

Kmetska mladina

BERIČEVO

V nedeljo 26. t. m. je imelo Društvo kmetskih fantov in deklet v Beričevem svoj redni občni zbor o katerem bomo še podrobno poročali kasneje. Na občnem zboru je bil sprejet minimalni načrt, na koncu pa je predaval delegat zveze tov. Ivan Nemeč o dolžnostih in nalogah društvenih delovnih odsekov. Razčlenil je po vrsti vsak odsek in nam bo njegovo izvajanje služilo zelo koristno pri nadaljnjem kulturnem delu.

CELJE

Pod predsedstvom tov. Ludvika Mastnaka je imelo Društvo kmetskih fantov in deklet v Celju 26. t. m. sejo, na kateri je razpravljalo o izvedbi in organizaciji prosvetnoorganizatoričnih in drugih tečajev. Zvezo je na seji zastopal predsednik tov. Ivan Kronovšek. Ker je čas za prosvetno delovanje kratek, bodo okrožje in društva storila vse, da se delovni načrt izvede.

SREDIŠČE OB DRAVI

Dramatski odsek Društva kmetskih fantov in deklet v Središču je v zadnjih letih tako živahno deloval, da smo obdelali skoraj že vsa slovenska in mnoga tuja dramatska dela. Ob tej priliki moramo poudariti, da nam do-

brih iger, zlasti vzgojnih zelo manjka in večkrat pri najboljši volji ne vemo, kaj bi izbrali. Zaenkrat smo se odločili za Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnova«, ki nam bo, kakor izgleda, prinesla še največ uspehov.

FRANKOLOVO

Vedno nam pripravijo gospodje kaj novega. Debelo smo gledali delovni ljudje, ko je bila ena zadnjih nedelj namenjena ceremoniji smučk. Da, nič ne rečemo, da so smučke pripravna stvar za razvedritev in umirjenje živcev. Toda, mi kmetski ljudje pravimo, da bi bilo prav tako ali pa še mnogo bolj potrebno nekatere nedelje posvetiti kmečkemu orodju: motiki, plugu, lopati itd., ker se z njimi prideluje kruh. Če se posveča tolikšna pozornost tistim, ki se ne morejo drugače pretegniti kakor na smučeh, naj se vendar včasih spomni tudi na kmeta, ki napačenja svoje mišice leto in dan zato, da ne bi drugi stradali.

Tudi imamo dober nasvet za tiste, ki bi se radi utrudili. Občinske ceste kriče. Naj se jih usmili dobra roka in se naj na njih zasluži dobro spanje.

Tudi je zavladala pri revežih skrb za primer največje nesreče, ki bi doletela kako družino, to je smrt. Vprašanje pogrebnih stroškov jim bo delalo v tej stiski hude težave. Zlasti, ako bi se morali plačati pogrebni stroški naprej. Težki so časi. Vsak si skuša zavarovati svoje dohodke, le revež je prepuščen brez moči in podpore sam sebi.

Opozorjamo svoje prijatelje, da lahko čitajo Kmetski list v gostilnah Šnabl in Šibonc Rudolf (Medved), kjer jim je vedno na razpolago.

DR. FRAN KULOVEC IMENOVAN ZA MINISTRA

Agencija Avala poroča:

»V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom kr. namestnikov sta na predlog predsednika ministrskega sveta in zastopnika notranjega ministra postevljena za:

ministra brez listnice dr. Franc Kulovec, minister v pokoju in senator;

prosvetnega ministra dr. Miha Krek, dosedanji minister brez listnice in zastopnik prosvetnega ministra;

Nova ministra sta v soboto prisegla pred predsednikom ministrskega sveta in zastopnikom notranjega ministra Dragišo Cvetkovičem.«

NAREDBA O POLICIJSKI URI

Ban dravske banovine je predpisal za Slovenijo novo naredbo o odpiranju in zapiranju gostinskih podjetij.

Po tej naredbi smejo biti v podeželskih občinah odprte kavarne do 23. ure, restavracije in gostilne do 22. ure, krčme pa do 21. ure. — Okrepčevalnice smejo obratovati ob delavnikih od 7. do 21. ure, ob nedeljah od 7. do 14. ure. Za vinotoče pod vejo bodo izdana posebna določila. Sreska načelstva smejo v izrednih slučajih dovoliti podaljšanje policijske ure.

Dovoljene igre, na primer balinanje, kegljanje itd. se smejo na prostem vršiti samo do 22. ure. V zaprtih prostorih, v katerih se nikakor ne moti nočni počitek sosedov, ta omejitev ne velja.

Haile Selasie

Bivši abesinski cesar Haile Selasie se je vrnil v Abesinijo. Mejo je prestopil že 15. januarja. Podal se je že precej globoko v notranjost dežele. Iz Khartuma se je cesar na angleškem bombniku odpeljal do nekega letališča na sudansko-abesinski meji. Tam ga je pozdravila častna četa sudanske vojske. Pričakovala sta ga tudi dva njegova sinova, med njima prestolonaslednik, vojvoda Harrarski v spremstvu višjega angleškega oficirja. S tega letališča je odšel Haile Selasie v notranjost Abesinije, kjer so bile v izsušeni strugi neke reke postrojene abesinske čete pod poveljstvom angleških častnikov. Te so cesarju izkazale vojaške časti. Nato je abesinski duhovnik (Abesinci so kristjani tako zvané koptske cerkve) blagoslovil cesarja. Haile Selasie je pred četami razvil svojo zastavo, ki ji je vojaštvo izkazalo čast. Baje bo odslej Haile Selasie sam vrhovni poveljnik svojih čet v Abesiniji. Po angleških poročilih sedaj abesinski ustaši nadzirajo domala vse ozemlje med Tanskim jezerom in sudansko mejo na zapadu.

MED RUSIJO IN JAPONSKO

obstoja že več let pogodba, ki dovoljuje japonskim ribičem ribarjenje v ruskih vodah na Daljnem vzhodu. Pogodba se sedaj od leta do leta podaljšuje, ker Rusi nečejo pristati na daljšo dobo. Vprašanje ribolova je že večkrat nevarno zaostrijo odnošaje med Rusijo in Japonsko. Za zdaj pa smatrajo na obeh straneh, da jima vojni zapletljajji niso dobrodošli pa se vprašanje ribolova za silo podaljšuje. Morje ob ruski obali je silno bogato na ribah, dočim je japonska obala revna.

BENEŠ IN SIKORSKI

Med predsednikom češkega narodnega odbora dr. Benešem in predsednikom poljske vlade v emigraciji, generalom Sikorskim je bil dosežen sporazum glede eventualnega bodočega ožjega sodelovanja med Češkoslovaško in Poljsko. V to svrhu bodo ustanovljeni mešani češko-poljski odbori, ki bodo izdelali načrte za sodelovanje na političnem, gospodarskem in kulturnem polju.

Pogreb predsednika finske republike Kallia. Njegovo krsto nesejo generali na lafeto

**Čitajte in naročajte
»KMETSKI LIST«!**

Vojna v Afriki

Afriška vojna se razvija na čudovite načine, kar potrjuje že nekdanje naše mnenje, da se mora prva faza odločilnega spopada odigrati na puščavskih tleh.

Italija je ob strani Nemčije stopila v vojno prvenstveno zaradi tega, da bi z vojno v Sredozemlju čim uspešneje trgala tiste niti, s katerimi je Anglija povezana s svojim velikobritanskim imperijem. To se pravi, da naj bi Italija s svojim brodom in letalstvom razbijala in potapljala angleške konvoje, ki so s svojim bogatim tovorom iz velikobritanskih kolonij namenjeni v evropsko Anglijo, ki potrebuje čim več materialnih in moralnih sil, če se hoče uspešno upirati nemški letalski vojni in nameravnemu vpadu nemških čet na angleško otočje.

Napačno mnenje je tistih, ki mislijo, da bodo Nemci vpadli v Anglijo takoj, ko bodo za to dovolj vojaško pripravljene. Nemški načrt gre za to, da se Anglijo čim bolj odreže od svojega imperija. Ker pa je Nemčija od angleških kolonij predaleč in v tem smislu slabi Anglijo lahko le z blokado, je to nalogo nemškega vojnega načrta prevzela Mussolini je v Italija, ki je v sedanji vojni čakala zgolj na ugoden trenutek, kateri se ji je ponudil tedaj, ko je Franciji pričelo presti najhujše. Mussolini je smatral, da je italijanska vojna mornarica, katere domena naj bi bilo Sredozemsko morje, dovolj močna, da lahko uspešno klubuje in škoduje Angliji.

Toda Italija ni računala, da se lahko v Egiptu zbero močne angleške kolonialne čete, katere pod spretnim vodstvom preizkušenih vojskovodij vpadejo lahko v italijansko kolonijo Libijo, v kateri so Italijani ob obali zgradili celo vrsto najmodernejših utrd.

In tako je padla Angležem v roke močna trdnjava Bardija, za to pa tudi odlično utrjeni Tobruk. Zdaj sta na vrsti Derna in glavno mesto italijanske Libije Bengazi.

Derna je po angleških kakor tudi po italijanskih poročilih že popolnoma obkoljena in svet lahko vsak čas pričakuje njen padec. Koliko časa se misli trdnjava Derna braniti ju naškim avstralskim četam, je zgolj vprašanje časa. (Medtem je Derna že padla v angleške roke).

Istočasno, ko avstralske čete oblegajo Derno, se je pričela že tudi priprava za glavni napad na Bengazi. Poslednjega angleški bombniki že močno nadlegujejo. Njihova naloga tiči v glavnem v tem, da preprečujejo zbiranje čet in materiala. Treba je namreč vedeti, da s padcem Bengazija pade v angleške roke prav vsa Libija.

Usoda italijanskih libijskih in tripolitan-skih trdnjav je močno zaskrbelo tudi Nemčijo. To nam kaže dejstvo, da nemški bombniki skoraj že ves teden niso poleteli nad Anglijo. Po različnih poročilih je odšla skoraj tretjina nemških letal na pomoč Italiji, katera je nemškim letalom pripravila oporišča na otoku Siciliji in otočju Pantelleriji, ki je v neposredni bližini mogočne britanske trdnjave in pomorskega oporišča Malte. Istočasno z odhodom nemških letal v italijanska oporišča je nemška vlada pričela diplomatsko akcijo, ki stremi za tem, da Petainova Francija odstopi Nemcem nekatera letalska oporišča v Afriki. Če bodo Francozi na to pristali, ni nikogar, ki bi vedel povedati, kakšen bo naslednji potek vojne — tako na afriškem, kakor na evropskem bojišču.

Da bi Anglija čim bolj oslabil Italijo, je je poleg vseh vojaških operacij ob sredozemski obali započela tudi vojaške akcije v Abesiniji. Tja je prispel bivši abesinski neguš Hail Selasie, ki je stopil na čelo abesinskih uporniških četnikov. Istočasno se je pričel pospešen pritisk na italijansko Eritrejo. Po poročilih se italijanske kolonijske čete vedno bolj umikajo ofenzivnim Angležem, ki so tudi v tem kotu afriškega bojišča zbrali močno in specialno izvežbano armado, vajeno tistih operacijskih posebnosti, ki jih zahtevata afriško

Albansko bojišče

Grško-italijanska vojna je vedno kolikor toliko v zatišju, le tu pa tam pride do večjih sunkov, ali pa do manjših letalskih akcij. Inicijativa (dajanje smeri vojnemu položaju) je vsekakor še vedno v rokah Grkov. Ti so se vkopali v jarke in planinske kaverne.

Osnovna taktika grškega vojaškega vodstva se odraža v prodiranju grških čet po gorskih grebenih, na katerih se grško vojaštvo najprej čim bolj utrdi, potem pa prično razni oddelki prodirati v dolino, kjer ima postojanske italijanske vojske.

Med takim prodiranjem so Grki pred kratkim zajeli 100 Italijanov in nekaj vojnega materiala. Grška poročila pravijo, da so pri nedavnem napadu italijanskih bombnikov na pristanišče Solun grška letala zrušila tri italijanske bombnike. Kljub temu so Italijani naredili v Solunu precejšnjo škodo, a žrtev med civilnim prebivalstvom ni bilo.

Italijani so skrbno pripravili protinapad na grške višinske postojanke severno od Klisure. Akcijo italijanskega protinapada so temeljito

ozemlje in podnebje. Poslednja poročila pravijo, da so prišle britanske čete že 160 km globoko v Eritrejo in da se Italijani polagoma umikajo na planinske položaje srednjeafriškega gorstva.

Angleške in abesinske četniške čete dosejajo znatne uspehe tudi v Abesiniji, kamor so prodrle že zelo globok in se na več krajih krvavo spopadle z italijanskimi četami, ki se vedno bolj umikajo proti osrčju Abesinije, dočim so jim Angleži in Abesinci trdo za petami. To pomeni, da so tudi v Abesiniji jekleni angleški obroči vedno bolj zožuje. Jedro ofenzivne vojne tvorijo hrabri Sudanci, ki so ujeli že 600 italijanski vojakov in enega generala, ki je poveljeval neki brigadi. Med plenom je tudi več topov in precejšnje število motoriziranih vozil.

Četam, ki zavzemajo Abesinijo kos za kosom, so v močno oporo tudi bombniki, med katerimi je tudi nekaj slovitih ameriških letalnih trdnjav. Angleška letala so hudo bombardirala železniško progo, ki pelje od Rdečega morja v Agordat. Zdaj je na tej progi onemogočen vsak promet, kar pomeni za Italijane velik in hud udarec.

Najbrže bo kmalu padel tudi sam Agordat proti kateremu Angleži vedno hitreje prodirajo.

Kako bo nadalje, nam bo pokazal nadaljnji razvoj vojnih dogodkov. Poudariti moramo samo še to, da položaj na afriškem bojišču v veliki meri vpliva na razvoj vojne v Evropi.

izrabili Grki, ki so med odbijanjem protinapada zasedli več novih postojank. Italijanske izgube so bile izredno velike. Italijanski ujetniki izjavljajo, da vlada v mestih Elbasanu in Valoni vsesplošna zmeda.

Grki so v zadnjih štirih dneh polovili 600 italijanskih vojakov, ki so bili šele pred kratkim poslani na albansko bojišče.

Poročila pravijo tudi, da so Italijani evakuirali iz Elbasana in Valone vse civilno prebivalstvo, kajti letalski napadi na ti dve mesti in odločilni italijanski postojanki postajajo vse bolj srđiti.

Angleži so z letali napadli tekom tedna Elbasan in Valono več ko desetkrat, poleteli pa so tudi na Dodekanejsko otočje.

Ob zaključku »Kmetškega lista« so prišla poročila, da je v teku velika borba v območju reke Devoli.

Zopet kri v Rumuniji

Rumunija je zadnje čase zopet zabredla v težko notranjo krizo, ki je grozila preiti v pravo državljansko vojno. Borba je nastala med oficelnim vodstvom države in med skrajnim desnim krilom legionarjev (Železne garde).

Skraja so se razširjale močno vznemirljive vesti o pravih pravcati bojih v Bukarešti in drugih središčih legionarskega gibanja. Najhujše je bilo v rumunski prestolnici, kjer so legionarji zasedli pošto, radio postajo in več drugih važnih državnih poslopij. Ko je hotel vodja države, general Antonescu govoriti narodu po radiu in ga pozvati k redu, so vdrli legionarji ter prekinili oddajo generalovega govora. Oddajali so nato proglase svojih voditeljev, ki so pozivali zlasti vojsko, naj stopi na stran legionarjev. V bojih je bilo tudi na obeh straneh po nekaj mrtvih in ranjenih. Neuradne vesti so vedele poročati o velikem številu žrtev, medtem ko uradno poročilo to zanika in omenja le neznatno število.

Zunanji povod za revolto je dal umor nemškega majorja Döringa. Atentator je neki Saranto. Prve vesti so trdile, da je atentator Grk in da je prišel v Rumunijo s turškim potnim listom. Iz Aten pa poročajo da Demeter Soranto

Taborišče angleških čet v Afriki in izhodne točke angleške armade pri ofenzivi na italijanske trdnjave v severni Afriki

ni grški državljani in je v Grčiji popolnoma nepoznan. V Grčijo je prispel iz Italije 13. junija 1940 in je zapustil Grčijo 16. junija istega leta. Imel je samo vizum grškega konzulata za prehod. Tudi vest, da bi bil atentator že ustremljen, sedaj rumunsko uradno poročilo zanika. Pravi, da ga še zaslišujejo, ker hočejo odkriti kar najbolj podrobno vse niti tega atentata.

V zvezi s temi notranjimi nemiri so se tudi razširile vesti, da Nemčija namerava proglasiti nad Rumunijo protektorat in tam ob sodelovanju rumunske vojske vzpostaviti red. Tudi to vest nemška uradna poročila zanikajo in pravijo, da se nemška vojska ne bo vmešavala v notranje rumunske zadeve.

Ako hočemo nekoliko razumeti te dogodke, je treba vedeti, da se skrajno desno krilo Železne garde pod vodstvom Horie Sime ni pridružilo Antonescovi vladi. Tem ljudem se je v nestalnih razmerah, kakršne že nekaj časa vladajo v Rumuniji, posrečilo spraviti svoje zaupnike v policijske urade, v notranje ministrstvo in v razne druge važne državne urade in ustanove.

Ko je general Antonescu spoznal nevarnost, ki mu grozi s te strani, je dal takoj odstraniti vse znane legionarje s takih mest. To pa je delovalo kakor olje na ogenj. Legionarji so v Bukarešti izvedli pravo mobilizacijo svojega članstva ter zasedli, kakor smo že omenili policijsko ravnateljstvo, glavno pošto, poštno centralo in radio postajo. Nastopiti je morala redna vojska

boji nekaj dni. Spričo tega je vlada generala Antonescua proglasila nad vso državo obsedno stanje. Po osmih zvečer ne sme nihče več na cesto, hišna vrata pa morajo biti zaklenjena. Vsak hišni gospodar za to osebno odgovarja. Telefon in brzojav so postavili pod vojaško nadzorstvo. Vojska je namreč ostala zvesta generalu Antonescu. Ta je izdal tudi proglas na narod, v katerem poziva vse državljane k miru, zraven pa odreja, da bo vsakdo, ki bi s hujskanjem izzival nered, postavljen pred vojno sodišče.

Po poročilih zadnjega petka je sedaj general Antonescu spet gospodar položaja. Vojska je pokazala popolno vdanost in zvestobo vladi. Radio postaja in vsi drugi uradi, ki so bili mimogrede v rokah upornikov, so sedaj spet v posesti zakonite oblasti.

V četrtek zvečer je rumunski radio objavil proglas, v katerem pravi, da bo Antonescu proglasil legionarsko državo, ki jo bo popolnoma preuredil.

Tudi notranji minister Dimitrije Popescu je po radiu povedal, da so zarotniški legionarji povsod popolnoma premagani. Kjer se še upirajo, bodo aretirani in izročeni vojaškemu oblastem. V dveh dneh bodo po vsej državi izmenjani vsi predsedniki občin in na ta mesta postavljeni

novi ljudje, ki se niso udeležili tega upora. Vsi lastniki orožja morajo vse orožje brez izjeme, tudi lovske puške, v 24 urah oddati državi. Kdor tega ne stori, bo kaznovan s smrtjo.

Vse rumunske železnice so militarizirane (postavljene pod vojaško nadzorstvo).

V posebnem nagovoru po radiu se je general Antonescu zahvalil rumunski vojski za njeno zvestobo in jo pozval, da ga tudi v bodoče podpira v obrambi države.

Rooseveltov zaupnik

Ameriški predsednik Roosevelt ima navado, da se po svojih osebnih zaupnikih ratančno pouči o položaju, preden se odloči za kak ukrep. Zlasti velja to za vprašanje obvez, ki jih Amerika prevzema napram Evropi. Pred poostitvijo sedanje vojne je poslal v Evropo kot svojega zaupnika Sumnerja Wellesa, te dni pa je prišel semkaj v sličnem poslanstvu H. L. Hopkins. Hopkins ima nalogo, da na licu mesta natančno prouči razmeer v Angliji in nato o teh poroča Rooseveltu.

Zanimivo je pogledati življenjsko pot človeka, ki mu poklanja svoje posebno zaupanje poglavar ene največjih velesil na svetu.

Hopkins se je rodil v Sioux Cityju, v državi Iova. Takoj po končanem šolanju je vstopil v službo ameriške akcije za pomoč manj imovitim slojem. Od leta 1918 do 1922 je bil vodilni tajnik urada za otroško skrbstvo. Nato je prišel v urad za pomoč siromakom ter je postal ravnatelj te državne ustanove.

Hopkins ima izredne organizacijske sposobnosti. Razen tega ga odlikujejo še druge vrline, zlasti sočutje s trpečim bližnjim, pravičnost in tolikšna nesebičnost, da je to v Ameriki prešlo že v pregovor. Seveda ima že zaradi svojega poklica na polju socialnega delovanja veliko izvežbanost in obilo življenjskihkušenj. Po letu 1922 je postal šef urada za pomoč jetičnim, potlej pa načelnik akcije za pomoč tistim, ki so začasno zabredli v nesrečo in bedo. Za njegovo zaslužno delovanje ga je predsednik Roosevelt že leta 1932 odlikoval na ta način, da ga je imenoval za generalnega ravnatelja vsedržavne podporne akcije. Na tem položaju je Hopkins letno razpolagal z zneskom 60 milijonov dolarjev.

Seveda je Hopkins imel na tem položaju tudi veliko oblast, ki pa je ni nikoli zlorabljal, še manj pa izkoriščal v politično strankarske namene.

Leta 1935. je postal Hopkins šef urada za zasilna javna dela, ki jih je država podvzela za zatiranje brezposelnosti. Leta 1938. je postal Hopkins minister za trgovino. Medtem mu je Roosevelt stalno poverjal razna zaupna poslan-

stva. Zaradi tega je Hopkins tudi odložil ministrsko listnico, da bi bil v večji meri kos zapuanim nalogam.

Med vsemi dosedanjimi nalogami je sedanja pač najvažnejša in najbolj pomembna. Pomisliti je treba, da je Velika Britanija zaradi pogostih nemških letalskih napadov zadnje mesece silno trpela. Na tisoče hiš je porušenih, na sto tisoče ljudi je v tem ostrem zimskem času brez strehe in brez najnujnejših življenjskih potrebščin. Gre torej tu za bedo številnih ljudskih množic. Tak položaj pa more pravilno pojmovati le človek, ki je imel že veliko posla z zatiranjem ljudskega gorja.

Kakor poročajo, bo Hopkins stopil v neposredne stike tudi s Churchillom, da od njega izve tudi tiste podrobnosti o stiskah in težavah angleškega ljudstva, o katerih ni mogoče z ozirrom na vojni položaj javno razpravljati.

Del človekoljubja in socialne pomoči je danes v Angliji zelo pereče. Zato tudi Anglija pričakuje, da bo Hopkins svojo sedanjo nalogo rešil na način, ki mu bo prinesel novo priznanje, trpečim pa izdatno pomoč. Končno naj še omenimo, da ni Hopkins samo Rooseveltov uradni zaupnik, ampak tudi njegov osebni prijatelj. Kot tak je že doslej z vsem svojim delovanjem in prizadevanjem najbolje služil predsednikovim idejam in na ta način veliko pripomogel do tega, da je Roosevelt v Ameriki tako priljubljen in da je že tretjič zaporedoma zasedel predsedniško mesto. Verjetno je torej, da bo od Hopkinsovega poročila v veliki meri odvisno nadaljnje zadržanje Zedinjenih držav v sedanji veliki vojni.

Iz naših krajev

× **Hrvatska banovina bo uvozila iz Čekomoravskega protektorata 1200 vagonov sladkorja.**

× V Velebitskem kanalu ob hrvatskem Primorju se je nedavno potopila velika jadrnica natovorjena s kožami. S pomočjo vojnega broda »Spasilac« so te dni jadrnico dvignili in jo zavlekli v Zadar, kjer so jo raztovorili in jo nato odvekli v neko ladjedelnico.

× **Naši ribiči na Jadranskem morju so ujele preteklo leto 5 milijonov kg rib.** Nasolili so 53.000 sodov rib, od tega 49.000 sardel. Zaradi pomanjkanja sodov so nasolili mnogo manj rib, nego bi jih sicer.

× **Prisilni odkup drv.** Trgovinski minister je podpisal pravilnik o prisilnem odkupu drv. Vsa drva, pripravljena za prodajo, morajo biti prijavljena.

× **V Vidmu pri Krškem je umrl rudarski inženjer Julij Šimeček.** Še pred prvo svetovno vojno je ustanovil na Vidmu tovarno kmetijskih strojev, ki je po vojni prenehala delovati. Dolga leta je bil občinski odbornik in mnogo pripomogel k napredku sadjarstva in vinogradništva v vsem okolišu. Njegov pogreb je pričal o veliki priljubljenosti, ki jo je pokojni kužival med okoliškimi prebivalstvom. Pokoj njegovi duši, žalujoči rodbini izrekamo iskreno sožalje.

× **Pošiljka prvih ruskih avtomobilov** bo prispela prihodnje dni v Jugoslavijo. Avtomobile bo prodajala beogradska tvrdka Autodom. Prispeli bodo tovorni in osebni avtomobili.

× **Drzni tatovi.** V Splitu je bila nedavno izvršena zelo drzna tatvina. Vlomilci so vdrli v trgovino trgovca Karla Fiorina, ukradli 200 kg težko blagajno, jo prenesli na voz in jo odpekljali. V blagajni je bilo okoli 30.000 din gotovine, za 15.000 din zlatnine in za 80.000 din raznih vrednostnih papirjev. Skupna škoda znaša nad 150.000 din. Tatovi so svoje delo opravili sicer ponoči, toda več ljudi je njihovo početje gledalo misleč pri tem, da pelje gospodar blagajno v popravilo.

× **Zemljoradniki** pod vodstvom predsednika glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug Vo-

NEMŠKI PROSTVOLJCI
v italijanski
Vzhodni Afriki
odhajajo
na bojišče

■ Pri londonski vladi je postal poslanik Združenih držav John Winant, bivši direktor mednarodnega urada dela v Ženevi. Preje je bil poslanik v USA znani ameriški diplomat Kennedy.

■ Med Nemčijo in Rusijo je prišlo do sporazuma o preselitvi novih 60.000 Nemcev iz Litve, Latvije in Estonke.

■ V francoskem mestu Bordeauxu so po 250 letih prvič odsekali glavo ženski. Bila je obsojena na smrt zato, ker je zastrepila svojega moža in še lastno mater. Pravično je, da so ji odsekali glavo, še boljše bi pa bilo če bi jo zastrepili z istim trupom kot je ona zastrepila moža in mater.

■ V Turčiji budno spremljajo kretanje nemške vojske v Rumuniji in ob bolgarski meji. Turški politični krogi smatrajo, da se bo konačno le posrečilo Nemčiji pritegniti tudi Bolgarijo v njen krog in na ta način odpreti pot nemški armadi do turške meje. Turško časopisje povdarja, da je turška vojska pripravljena in da so se nedavni razgovori med turškimi in angleškimi generali tikali prav vseh morebitnosti pred katere bi bili postavljeni obe zavez-

niški državi na bližnjem vzhodu. Turški listi podčrtavajo, da Turčija ne bi mogla trpeti nemške nevarnosti ob Bosporu.

■ Nemški poslanik v Sofiji Richthofen je v soboto obiskal predsednika bolgarske vlade Filova in zunanjega ministra Popova.

■ Iz Avstralije je odplula pretekli teden večja skupina potniških parnikov, ki vozijo na bojišče 50.000 avstralskih vojakov.

■ Bivši Abesinski cesar, ki se je nastanil sedaj v bližini meje svoje nekdanje države in tam sprejel abesinske velikaše (rase) je sprejel ameriške novinarje in jim je izjavil, da se upor v Abesiniji naglo širi in da ni več daleč čas, ko bo na čelu svojih vojakov in abesinskih domoljubov korakal preko abesinske meje ter popeljal svojo vojsko proti Italijanom. Haile Selasie je dejal, da bo v Adis Abebi porušil ondotni spomenik, ki predstavlja rimsko volkuljo in da bo znova postavil kip z znakom židovskega leva.

■ V severni Afriki so Angleži bombardirali italijanska letališča 150 km zapadno od Tobruka. Dvoje letališč so morali Italijani izprazniti. Angleški tanki so prodrli že nad 80 km izza Tobruka in pretrgali zvezo obkoljene trdnjave z

zaledjem. V okolici Tobruka so divjali zadnje čase hudi peščeni viharji, ki so ovirali vojaške podvige.

Sejmi

3. februarja: Murska Sobota, Novo mesto, Krško, Loški potok, Lukovica, Škofja Loka, Ormož, Kalobje, Žužemberk, Gornja Radgona;
4. februarja: Metlika, Ormož, Ptuj, Dolenja Lendava;
5. februarja: Ljubljana, Celje, Ptuj, Trbovlje, Sv. Peter pod sv. gor.;
6. februarja: Št. Jernej na Dol., Črnomelj, Turnišče;
7. februarja: Gorenji Logatec, Maribor;
8. februarja: Brežice, Celje, Trbovlje.

„Kmetški list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znak za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

„EKONOM“

družba z o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, karuzno moko, koruzni zdob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rudninskega superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke

Pomladanski

Dunajski velesejm

Wiener Messe

9. do 16. marca 1941.

Poljedelstvo (vsi poljedelski stroji) — vrtnarstvo — sadjarstvo — vinogradarstvo — ribolov in ribogojstvo — čebelarstvo — kemična industrija — mlekarstvo — kletarstvo

Na področju Tehničnega velesejma
avtomobilska in motociklistična razstava.

Prijave najpozneje do 10. februarja.

Vsa obvestila in navodila dajejo:

J. KULHANEK, počastni zastopnik za Dravsko banovino in banovino Hrvatsko, Zagreb, Ulica Kraljice Marije 24, tel. 51 — 75.

H. PFANNENSTILL, gen. zastopnik za celo Jugoslavijo, Beograd, Bosanska 29, tel. 30 — 881.

Popusti na vseh železnicah.

Zahtevajte pri Vašem trgovcu **Naš čaj!**

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:
Kmetijski družbi

r. z. z o. z.

v Ljubljani

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani - Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun poštne hranilnice 14.257
Brzjav: „Kmetiskidom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice.
Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive
obrestuje po **4 do 5%**

Za vse vloge nudi popolno varnost!

Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!